

Sygn. akt III Cz 485/15

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Tomasz Tatarczyk

Sędziowie SO Lucyna Morys – Magiera

SR (del.) Roman Troll (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2015 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym sprawy

z powództwa P. Ż.

przeciwko P. R.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

na skutek zażalenia pozwanego

na postanowienie Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 5 stycznia 2015 r., sygn. akt I C 1586/14

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSR (del.) Roman Troll SSO Tomasz Tatarczyk SSO Lucyna Morys – Magiera

Sygn. akt III Cz 485/15

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 5 stycznia 2015 roku Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim zabezpieczył powództwo o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną w ten sposób, że ustanowił zakaz zbywania nieruchomości położonej w W., a opisanej w księdze wieczystej nr (...), albowiem powód uprawdopodobnił swoje roszczenie wynikające z art. 527 k.c., a także interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, gdyż pozwany mógł powziąć wiedzę o działaniu dłużnika z pokrzywdzeniem wierzycieli, gdy nabywał nieruchomość, a w toku procesu może starać się - w przypadku braku zabezpieczenia - zbyć nieruchomość, by udaremnić powództwo. Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy wskazał art. 730¹ § 1 k.p.c.

Zażalenie na to postanowienie złożył pozwany zaskarżając je w całości i zarzucając mu naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną ocenę zgromadzonego materiału dowodowego polegającą na błędnym przyjęciu, że powód uprawdopodobnił roszczenie i interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, co w konsekwencji skutkowało udzieleniem zabezpieczenia poprzez ustanowienie zakazu zbywania nieruchomości, podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego materiału dowodowego powinna prowadzić do uznania, że powód nie uprawdopodobnił dochodzonego roszczenia, albowiem oparcie uprawdopodobnienia na samych tylko twierdzeniach strony jest niewystarczające, a przedłożone dokumenty w postaci wyroku z uzasadnieniem obejmują inne stany faktyczne i inne strony, które dla niniejszego postępowania nie mają zastosowania. Przy tak postawionych zarzutach wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i oddalenie wniosku powoda o udzielenie zabezpieczenia, ewentualnie o uchylenie

zaskarżonego postanowienia i skierowanie sprawy do ponownego rozpoznania, a także o zasądzenie od powoda na jego rzecz kosztów postępowania.

W odpowiedzi na zażalenie powód wniósł o jego oddalenie jako bezzasadnego i zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 730¹ § 1 k.p.c. udzielenia zabezpieczenia może żądać każda strona lub uczestnik postępowania, jeżeli uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w jego udzieleniu. Celem postępowania zabezpieczającego jest udzielenie tymczasowej ochrony prawnej osobom tej pomocy potrzebującym oraz w szerszej perspektywie umożliwienie wykonania zapadłego w sprawie orzeczenia. Zabezpieczenia udziela się wówczas, gdy podmiot żądający takiej ochrony uprawdopodobni roszczenie oraz interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia, istniejący wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie (art. 730¹ § 2 k.p.c.). Przy udzielaniu zabezpieczenia należy także brać pod uwagę to, aby powodowi zapewnić należytą ochronę, a pozwanego nie obciążać ponad potrzebę (art. 730¹ § 3 k.p.c.).

W postępowaniu o zabezpieczenie nie wymaga się udowodnienia okoliczności faktycznych, ale wystarczające jest ich uprawdopodobnienie. Uprawdopodobnienie roszczenia oznacza, że powód przedstawi i należycie uzasadni twierdzenia, które stanowią podstawę dochodzonego roszczenia. Roszczenie jest więc uprawdopodobnione, jeżeli jest szansa na jego istnienie, gdyż istotą postępowania zabezpieczającego jest to, że sąd dokonuje jedynie pobieżnej analizy dostarczonego przez powoda materiału dowodowego niekoniecznie odpowiadającego wymogom stawianym dowodom przeprowadzanym w toku procesu (por. art. 243 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c.). Uprawdopodobnienia nie można bowiem utożsamiać z udowodnieniem roszczenia, stanowi ono bowiem niejako surogat dowodu nie dający pewności, lecz jedynie wiarygodność określonego faktu (por. K. Flaga – Gieruszyńska: [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz, pod red. A. Zielińskiego, Warszawa 2008, s. 424).

Powód uprawdopodobnił swoje roszczenie – jest bowiem wierzycielem poprzedniej współwłaścicielki nieruchomości, a jego roszczenia względem niej powstały przed datą sprzedaży nieruchomości pozwanemu. Dłużniczka powoda została prawomocnie skazana za działanie w celu udaremnienia wykonania nakazu zapłaty wydanego przeciwko niej uszczuplając zaspokojenie powoda poprzez zbycie w 2010 roku nieruchomości, której dotyczy postępowanie. Dodać należy, że z dołączonych przez powoda dokumentów wynika, że pozwany dokonując zakupu nieruchomości w 2010 roku od A. R. i T. R. nie zbadał należycie sytuacji finansowej sprzedających małżonków, a zanim nabył nieruchomość widział na budynku obraźliwe napisy, które świadczyły o długach.

Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy ocenił dokumenty dołączone do akt sprawy, w porównaniu z twierdzeniami powoda, i w żaden sposób nie może być ta ocena skutecznie zanegowana, albowiem z dokumentów tych łącznie z oświadczeniami powoda wynika, że uprawdopodobniono przesłanki zabezpieczenia i nie jest tak jak twierdzi się w zażaleniu, że opiera się to tylko na samych twierdzeniach, bo powód swoje twierdzenia uprawdopodobnił dołączonymi do akt dokumentami. Dokumenty te w części dotyczą sprzedaży tej samej nieruchomości tą samą umową, tyle że zapadłe orzeczenie o uwzględnieniu powództwa z art. 527 k.c. dotyczyło roszczenia względem małżonka dłużniczki powoda, natomiast kontrahentem kupującym nieruchomość był pozwany - powód wnosi o uznanie za bezskuteczną stosunku do niego tej samej umowy sprzedaży jak w poprzedniej sprawie pomiędzy innymi osobami, które to uprawdopodobniają jego roszczenie oraz interes prawny w zabezpieczeniu. Ocena tego materiału dokonana przez Sąd Rejonowy mieści się w granicach określonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c., i nie została przekroczona granica swobodnej jego oceny, a wnioski co do faktów w sposób logiczny wynikają z treści zgromadzonych w sprawie dokumentów uprawdopodobniających roszczenie i interes prawny w zabezpieczeniu. Sąd Rejonowy nie uchybił też zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, tymczasem tylko takie uchybienia mogą być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny.

Zgodnie z art. 527 § 1 k.c., aby czynność prawna mogła być uznana za bezskuteczną, na podstawie tego przepisu, konieczne jest wykazanie, że osoba która nabywa nieruchomości wiedziała lub przy zachowaniu należytej staranności mogła się dowiedzieć, że dłużnik działa ze świadomością pokrzywdzenia wierzycieli. Należy jednak podkreślić ponownie, że w toku postępowania wpadkowego, w sprawie o zabezpieczenie, nie jest wymagane udowodnienie tego faktu, a wystarczy jego uprawdopodobnienie. Dołączone do akt dokumenty stanowiące zarówno dokumenty prywatne, jak i urzędowe uprawdopodobniają roszczenia powoda w tym zakresie.

Ewentualne zbycie przez pozwanego nieruchomości uniemożliwi lub poważnie utrudni realizację zapadłego w sprawie rozstrzygnięcia - jeżeli będzie ono korzystne dla powoda (por. art. 532 k.c.). Jest to o tyle oczywiste, że brak zakazu zbywania nieruchomości w żaden sposób nie przeszkodzi pozwanemu w jej sprzedaży, a to może uniemożliwić zaspokojenie roszczenia powoda, które na obecnym etapie jest uprawdopodobnione. Jednocześnie należy zauważyć, że jeżeli pozwany – jak twierdzi – nie zamierza sprzedawać nieruchomości, zabezpieczenie w tym zakresie spełnia także warunki z art. 730¹ § 3 k.p.c. i nie obciąża go ponad potrzebę, a zapewnia powodowi należyłą ochronę. Co nie znaczy, że przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe nie może doprowadzić ostatecznie do odmiennych wniosków.

Dlatego też Sąd Rejonowy, zgodnie z art. 755 § 1 pkt 2 k.p.c., którego co prawda nie wskazał, ale który jest przepisem pozwalającym zabezpieczyć roszczenie niepieniężne poprzez zakaz zbywania nieruchomości, w sposób prawidłowy ocenił uprawdopodobnienie przez powoda przesłanek umożliwiających zabezpieczenie, a to: uprawdopodobnienia roszczenia powoda i jego interesu prawnego w zabezpieczeniu.

Mając powyższe na uwadze, w oparciu o art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 1 i 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., zażalenie jako bezzasadne należało oddalić. Natomiast rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego zapadnie w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie zgodnie z art. 108 § 1 k.p.c.

SSR (del.) Roman Troll SSO Tomasz Tatarczyk SSO Lucyna Morys – Magiera